

Produktion i al Almindelighed og mere passende Konkurrence, thi det er klart, at med den Beskyttelse, vi nu have, efter den nugældende Toldtarif, er Konkurrencen paa mange Punkter udelukket. Da det forekommer mig, at man overhovedet i lovgivende Forsamlinger skal være varsom med at udtale sig om, hvad de enkelte Borgere foretage sig, skal jeg ikke udtale mig om, hvorvidt Papirfabrikerne ere gaaede videre end ønskeligt, det kan gjerne være, at de rent saglig set ikke ere komne meget høiere op med Priiserne, end hvad der er naturligt. Men have de jo i hvert Fald til at slutte sig sammen, men det eneste Middel mod mulige Misbrug er jo, at Beskyttelsen reguleres paa passende Maade, saaledes som ogsaa Hensigten var i sin Tid, da Toldloven blev givet; der var ikke da Spørgsmaal om en saa overdreven Beskyttelse, som det siden ved Vareprisernes Valen og forskellige andre Momenter er blevet til. Nu vil jeg gjøre den ærede Ordfører den personlige Indrømmelse — det skal jeg gjerne gjøre, da han udtrykkelig fremdrog mig — at jeg i visse Henseender kunde nærme mig ham mere end maaste andre Medlemmer. Men det forekommer mig, at naar man har taget Del i det offentlige Liv saa længe som den ærede Ordfører, kan det ikke være ham eller Flertallet eller noget Medlem af den lovgivende Forsamling om at gjøre at blive ved Klar ud og Klar ind at hævde et Princip, uden at det nogenstunde kommer nærmere til sin Udførelse. Det, vi maa stræbe efter, er, i Betragtning af de foreliggende Forhold, at komme til at nærme os saa meget som muligt til det, vi anse for ønskeligt, at vi i Betragtning af de foreliggende Forhold kom til at nærme os saa meget som muligt til det, vi anse for ønskeligt. Den ærede Ordfører vilde kunne have bebrejdet Mindretallet Noget, hvis det var givet, at Strømningen i Nationen, og jeg kan da sige ogsaa i vore Rabonationer, havde begunstiget hans Toldpolitik, men tværtimod — jeg siger det med Beklæggelse — de gaa i det Hele taget imod hans Anskuelse. Samtidig dermed kan det heller ikke negtes, at efter alle Solemærker at dømme er den protektionistiske Strømning — for at kalde den ved sit rette Navn — nærværende bleven styrket hos andre Faktorer i Lovgivningsvirksomheden, end den er bleven svækket ved de senere Aars Begivenheder. Vi staa altsaa overfor Kjendsninger, overfor Strømninger og Steninger, som vi bør og maa kjende, efter Alt, hvad der foreligger. Jeg behøver blot at henpege paa de Foreninger, der ere blevne dannede, hvor vi se, at Industrien i det

Hele og Haandværket — jeg tror med Ret — tror sig truet gjennem de Bestræbelser, som fra forskjellig Side gjøres for at opnaa en Reform. Naar man staaar overfor en saadan Kjendsgjerning, bliver kun Spørgsmaalet: Hvad er da opnaaeligt, og hvad er det muligt at sætte igjennem? Det forekommer mig derfor, at det er praktisk, naar Mindretallet har stillet sig saaledes: Vi ville anse det for muligt — det kan gjerne være, at vi endda ere sagnvinde — men vi haabe, det er muligt, at Lovgivningsmagten kan blive enig om, at Tolden paa de vigtigste Raacemner og Kul, som spiller saa stor en Rolle i Produktionen, kunde nedsættes og delvis hæves, og samtidig dermed maatte en Kompensation kunne opnaas paa saadanne andre Punkter, hvorom man i det Hele taget er enig; og som et tredje Moment, at Konkurrencen fra Udlandets Side vel ikke skal være knusende, ikke overvældende, men effektiv overalt, hvor der virkelig er Spørgsmaal om, at man er kommet ind paa Urime-ligheder, og hvor man staaer Fare for netop i et lille Land, at der kan dannes Ringe, som kunne gaa langt videre, end Papirfabrikanterne have gjort, til at exploitere Befolkningen i Ly af overdrevne Beskyttelsesstøtser. — Naar man i det Hele taget kunde være enig om, at det var det eneste Opnaaelige, men at man samtidig dermed fra Flertallets Side maatte give Afkald paa nogen væsentlig Reduktion af Indtægterne, som det selv vilde have Brug for deres store økonomiske og andre Reforme, som det maa formodes virkelig at ville gennemføre, og man til Gjengæld fra denne Side, jeg nærmest taler for, tillige vilde give Afkald paa den forøgede Statsindtægt, som man netop har ment, Tolden særlig egnede sig til at give, fordi de kommunale og direkte Afgifter paa saa mange Maader griber trykkende ind i adskillige Virksomheder, saa var der altsaa aabnet Udsigt til, at man kunde opnaa et virkelig Fremstridt, som ikke præjudicerede Fremtiden i den ene eller den anden Retning, men i Virkeligheden tilfredsstillede nogle af de Fordringer, og det ikke af de vigtigste, der fra de forskjellige Sider ere opstillede. Saa snart det ærede Flertal gav det mindste Tegn til at være imødekommende i saa Henseende, og man — jeg vil ikke sige, vilde ganske det Samme, som jeg her har sagt, thi det kan jeg selvfølgelig ikke vente — men i det Væsentlige vilde gaa i den Retning, og navnlig først og fremmest vilde stille i Spidsen for alle sine Bestræbelser: Lader os opnaa det Mulige, det Gjennemførlige, saa er jeg ganske overbevist om, at man ogsaa fra vor Side vil stille sig fuldstændig imøde-